

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 7.

V četrtek 17. svečana 1853.

Tečaj 17.

Terpljenje Kristusovo.

III.

Vezi ljubezni.

„Straža pa in stotnik in služabniki Judov so zgrabili Jezusa in so ga zvezali.“ Jan. 18, 12.

Pokleknem pred Tebe, o Kristus! ino Te molim zvezaniga in vklenjeniga zavolj mojiga zveličanja in Te prosim, daj, de postanejo Tvoje verige za mene vezi ljubezni božje.

Po opravljeni trojni molitvi v vertu, ktera nam priča od Jezusove nezmerne ljubezni in gorečnosti za naših duš zveličanje, se vzdigne Jezus, pokrepčan po angelu, gre k svojim učencem, jih zbudi in jim reče: „Vstanite, pojdemo; glejte, kateri me bo izdal, je blizo.“ In zdajci stopi pred Njega Judež, izdajavec, z veliko trumo sodnih hlapcev in druge derhali, ki je oborožena z meči in kolmi in nosi vervi in verige, ga pozdravi prijazno: „Pozdravljen bodi, učenik!“ in ga poljubi v Njegov obraz, kakor je Judam znamenje dal: „Kteriga bom poljubil, tisti je.“ O peklenska hinavsina, kateri celo znamenje ljubezni presveto ni, ga rabiti v satanske namene svoje! Vonder Jezus nam tudi per tej perločnosti pokaže pregloboko ponižnost in ljubezin svojo. Kdo zmed nas bi takiga hinavskiga prijatla serdito od sebe ne pahnil? Drugač pa stori Jezus. On se pusti voljno Judežu poljubiti, in kakor sv. Krizostom uči, tudi on poljubi Judeža in ga posvari krotko in pohlevno: „Prijatelj! ali s kuševanjem izdaš Sinu človekoviga?“ O duša moja, zavzemi se! Jezus poljubi prijazno svojiga narvečiga sovražnika in svojiga izdajavca imenuje svojiga prijatla. Poklekni pred Jezusa in ga prosi, de ti da moč, enako ravnati s svojimi sovražniki in se bolj in bolj perblížati kersanski popolnosti. — Jezus se obrne potem k oboroženi trumi in jo vpraša: „Koga išete?“ In vsa derhal popada kakor od bliska udarjena naglama na zemljo. O prečudna božja moč! Le dve besedi izreče Jezus in Njegovi sovražniki leže kakor mertvi pred Njegovimi nogami. Ponižno Te molim, o moj Odrešenik! in se veselim Tvoje vsigamogočnosti in se radujem, de se že zdaj dopolnuje prerokovanje Davidovo, de „bo položil Gospod vse Tvoje sovražnike v podnožje Tvojih nog.“ Bodi vesela, o duša moja, zdaj so premagani vsi sovražniki tvoji; ako si v resnici sklenjena s Kristusam, se ti ni treba bati nobenih zopernikov ne vidnih, ne nevidnih, naj bi bilo ravno njih število, kakor število listja in trave. Serčno stopi pred nje in vprašaj jih: Koga išete? jaz sim nevesta Kristusova; Jezus je z menoj, kdo je zoper mene? in

prepričala se boš, de bodo tudi od tebe osramoteni odstopili vsi tvoji sovražniki in de ti sin hudobije nikdar ne bo zamogol škodvati, po besedah Psalmistovih: „Na tvoji levici jih bo padlo tavžent in deset tavžent na tvoji desnici, ali tebi se ne bo nihče približal.“ — Ko je Jezus sovražnike prepričal, de je resnično, kar je večkrat v življenju govoril, de mu nihče ne more življenja vzeti, ampak de ga daruje sam in prostovoljno, jim je kakor pohlevno jagnje podal roke in noge in pustil, de so ga zvezali in vklenili in ga z velikim zaničevanjem in zasramovanjem kakor razbojnika v mesto nazaj peljali. Ko so pa učenci to vidili, so se prestrašili, zbežali in ga zapustili. O vi nehvaležni učenci! ali taka je vaša hvaležnost, vaša ljubezin, vaša zvestoba do Jezusa? dokler vam je dobro bilo per Jezusu, ste ga spremljali, zdaj ko je prišla ura terpljenja, pa bežite? O Peter, ki si to noč še persegal, de si perpravljen z Jezusam v smert iti, ali tudi ti bežiš? O Janez, ti nar bolj ljubljene učenec Jezusov, ki si tako srečin bil, de si smel per poslednji večerji sloneti na Njegovih persih in si iz Njegoviga serca pil nebeske skrivnosti, ali tudi ti bežiš in ga spremljaš le od daleč? Pač lahko se zdaj Jezus čez vas pertoži, kakor je rečeno po preroku Jezajju: „Sam sim tlačil kad, de je kri brizgala na moje oblačila, ali iz vsih ljudstev ni bilo ne eniga per meni.“ Vender kaj očitaš, o duša moja, učencam njih nezvestobo, ozri se sama na sebe in zakri svoj obraz od sramote; zakaj kar so tukaj storili učenci le enkrat, to si storila ti že stokrat in še večkrat. Tudi ti ljubiš Jezusa, dokler ti je dobro pri Njem in ti vse po volji gre; tudi ti ga spremljaš vesela, kadar jezdi česen kralj v Jeruzalem in ga vse ljudstvo slavi in mu Hosana poje; tudi ti sloniš rada na Njegovim sercu per nebeski večerji in se raduješ dokazov Njegove dobrote in ljubezni, dokler sladko mano Njegove tolažbe na jeziku in v sercu občutiš; ali kadar te povabi Jezus v vert Getsemani in ti pošlje nadloge in hude bolezni, de ti je treba mnogo dolgih noči v solzah prebudeti in jih prečuti v velikih britkostih, postaneš takrat žalostna in moliš z Jezusam: Oče, vzemi mi kelih terpljenja! ali le nerada perstaviš z Jezusam: Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi! In ako tudi včasi te besede perstaviš, — le resnico govori, o duša moja! — jih zrekuješ bolj z jezikam, kakor s sercam. O duša, spomni se v takih urah, de je mogel tudi Jezus kelih terpljenja do dna izpiti; pij tudi ti svoj kelih voljno in veselo in moli rajši: Oče vzemi mi moje grehe in pusti mi kelih terpljenja. Tukaj udari, tamkej perzaanesi! — Ali ako se pergodi, de povabi Jezus tvoje starše, tvoje brate in sestre, tvoje sosede in znance v vert

Getsemani, tebi pa reče, kakor učencam: Ostani tukaj in čuj! o takrat se tudi ti večidel boljši ne nosiš, kakor učenci v vertu, tvoje oči naglo zaspe, pretežko se ti zdi, katero noč per postelji bolnikov prebudeti, v tem ko ti ni pretežko, cele noči v nečimernim veselju prerajati; lahko bi tudi k tebi Jezus pristopil in te posvaril, kakor učence, rekoč: Pač slabo je tvoje meso, eno samo uro nisi zamogel z menoj budeti! Ali ako se pergodi, de perstopi tudi k tebi kateri Judež izdajavec, de ti je treba zavolj Kristusa obrekovanje, krivo dolženje, zaničevanje in zasramovanje po nedolžnim terpeti, in ako tudi tebe od vsih strani sovražniki obdajajo in stiskajo, de zadeneš povsod na zapreke in zaderžke in ti nič po volji ne gre; — ali ako sovražniki Kristusa na novo obdajajo, ga zaničujejo in preklinjajo in tajijo Njegovo božjo čast in nebeško poslanstvo; obstopijo Njegovo nevesto, sveto cerkev, z meči in kolmi, z vervmi in verigami, jo z gnjusnimi lažmi gerdijo, jo zatirajo in ji jemljejo njene pravice, jo preganjajo v njenih služabnikih, jo vežejo in vklepajo v nezlasluženo sužnost in bi bila tudi tvoja dolžnost, potegniti meč besede in djanja in se poskusiti za čast Kristusovo in za pravice sv. cerkve: o, v takih perložnostih se tudi ti, duša moja! večidel ne nosiš boljši kakor učenci na oljski gori, ti se prestrašiš in molčiš; ali celo bežiš in Kristusa zapustiš, de se more zopet sam podati, zvezan in vklenjen v britko terpljenje v Jeruzalem.

Poklekнем pred Tebe, o Kristus! ino Te molim, zvezaniga in vklenjeniga zavolj mojiga zveličanja. V veliki sramoti objokam vse grehe svoje dozdanje maloserčnosti in boječnosti, de sim Te spremljal le tako dolgo, dokler mi ni bilo zavolj Tebe nič terpeti, de sim pa ob uri terpljenja nehvaležno in nezvesto Te zapustil že toliko — in tolikokrat! Zdaj spoznam, kako sim še slab in ves nezmožin, iz lastne moči kaj dobriega storiti ali celo posnemati svete stopinje križeve poti Tvoje. Zdaj spoznam, kako resnično je, kar si učil: „Nobeden ne more k Očetu, ako ga Oče sam k sebi ne vleče“. Zato Te prosim danes ponižno, dopolni kar si prerokoval: „Kedar bom povzdignjen na križu, bom vse k sebi vlekel“. O potegni tedaj k sebi vse človeške serce, potegni k sebi tudi moje nezvesto serce! Daj, de postanejo vervi in verige, v ktere se Te Judje na oljski gori vklepali, za mene ravno tolike vezi ljubezni, ktere me z nepremagljivo močjo vlečejo k Tebi in k Tvojimu Očetu v nebesih. Zlasti pa Te prosim danes, raztergaj dvojno vez, ki me je do zdaj od Tebe vlekla in spremeni jo v dvojno vez ljubezni, ki me bo zanaprej k Tebi vlekla. Perva vez, ki me je do zdaj od Tebe proč vlekla, je bila vez posvetne ljubezni, ki je vezala vse moči moje duše in vse počutke mojiga života le na zemeljsko, na posvetno, na nečimerno in minljivo. Raztergaj to vez, o Jezus! in spremeni jo v vez nebeške ljubezni, ktera bo zanaprej vse moči moje duše in vse počutke mojiga života vlekla proti nebesam in jih vezala le na nebeško in večno! — Druga vez, ki me je do zdaj od Tebe proč vlekla, je bila vez samosvojne ljubezni, ktera je močem moje duše in počutkam mojiga života vse dovolila, karkoli so si zeleti, ako ravno je bilo tolikokrat silno zoperno božjim zapovedim in cerkvenim. Raztergaj to vez, o Jezus! in spremeni jo v vez božje ljubezni, ktera bo zanaprej moje serce ravnala in vlekla le proti Tebi, o Jezus! de ne bom nič družiga več premišloval in nič družiga več želel, kakor samiga

sebe zatajevati in pokoriti, moči svoje duše in počutke svojiga života neprenehama strahovati in jih v sužnost devati, ter se v tem življenju s Teboj zediniti na Tvojim terpljenja polnim potu v Jeruzalem, de bom vreden postal, tudi unkraj groba s Teboj zedinjen in na sodni dan od Tebe poklican biti s Tvojimi zvoljenimi v nebeški Jeruzalem.

Verige Tvoje počastim.
O Jezus, kralj moj večni!
S Tebo vklenjen živet' želim
U sužnosti presrečni.

Glej, roke, noge in serce,
Položim danes pred Tebo;
O zvezi me, o vleci me,
De nikdar več ne žalim Te! K—.

Pastirski list prečastitiga Ljubljanskiga škofa.

(Dalje.)

To visoko upanje pa vam je bilo le dano, ta bogati zaklad večnih darov obljubljen in zagotovljen, le s tem, de vero v Kristusa in njegovo odrešenje zvesto ohranite, se odpoveste hudiču in njegovimu djanju, ter dela dopernasate, na ktere božje oko z dopadanjem gleda.

Velika je sicer slabost človeška in dostikrat pod težo mnogoterih skušnjav omaguje; spoznam de ni ravno takó lahko, tim svetim dolžnostim do Boga zvestobe vedno ohraniti; tode vse je človeku mogoče v Njem, ki ga poterjuje. Pomnite besede sv. apostelna (1 Kor. 10. 13.) tolažbe polne: „Skusnjava naj vas ne napade druga kakor človeška. Bog pa je zvest, ki vas ne bo pustil skušati bolj, kakor premorete, temuč bo storil, de bo skušnjava dobro izšla, de jo zmagate“. Neskončna ljubezin Izveličarja vam je v sveti cerkvi preveliko obilnost gnad perpravila, ktere vas v vsih okolišinah življenja noter do zadnje ure z nepremagljivo močjo zoper vsakorsne skušnjave okrepcati zamorejo.

Ko ste, oblečeni z oblačilam kerstne nedolžnosti, v zavetji svete cerkve pod varstvom svojih staršev in duhovnih pastirjev nekoliko porasli, ste že bili v zakramentu sv. birme z močjo sv. Duhá navdani, de se pod banderam nebeškiga kralja Kristusa s sveto serčnostjo zoper vse sovražnike zveličanja bojujete; na čelu, kjer je sedež svete sramozljivosti, ste bili zaznamujani s križem, de se nikdar in nikjer imena križaniga Jezusa spoznavati ne sramujete. To sveto znamenje, ki je neizbrisljivo vžgano vaši duši, ima prečudno moč v sebi, ktera vselej s tako ognjeno ljubeznijo serce presuniti zamore, de se kristjan neprestrašeno tudi v nar silniši boj s skušnjavami poda in zmaga.

Tode s tem še ljubezni božji ni bilo zadosti; Jezus sam se vam je v zakramentu sv. resnjiga Telesa dal, de skrivnostno sklenjeni z njim polnost moči imate zoper vse napade svetá in poželjivosti, kateri bi vas v brezno dušne smerti pogrezniti zamogli. Sej vam on sam s tolaživnimi besedami govori: „Kdor moje mesó je in pije mojo kri, ostane v meni in jest v njem. Jest sim vinska terta in vi mladike. Kdor v meni ostane in jest v njem, pernese veliko sadú. Jest sim živi kruh, kateri je z nebes prišel; kdor ta kruh je, bo živel vekomaj“. (Jan. 6.) Zaupajte tedej, ljubeznjivi moji! Kristus,

naš gospod in mojster, je premagal svet; v njem ga bote premagali tudi vi. — Sej vas tudi še takrat popolnoma ne zapusti, kadar se v svoji nehvaležnosti ločite od njega in se v sužnost greha zapletete. Gnada ljubezni božje, s katero vas je sv. Duh v kerstni vodi opravičil in posvetil, sicer iz grešnega serca vselej zgine; vendar pa Bog v svojim usmiljenju tudi še za zgubljenim sinam z očetovsko ljubeznijo gleda in ga s svarivnim in budivnim glasom k sebi nazaj kliče. Skesanimu pa in poboljšanimu v zakramentu sv. pokore spet obilne darove svoje gnade podeli. — Ravno tako vam tudi na koncu zemeljskiga popotvanja v svetim poslednjim olji na pomoč pride, de sovražnik našiga zveličanja nič ne premore zoper tistiga, kateri je sklenjen s Kristusom. — Tudi še za zakonski stan vam je perpravil posebne gnade, de povsod, kjer greh obilniši nastaja, se tudi gnada obilniši razodeva, — in de se studenci nebeske moči nikdar ne ususe, je duhovski stan postavil in posvetil, po katerim življenje gnade, ki ga je na svet pernesel, skoz vse čase človeškemu rodu podeluje.

Glejte tedej, ljubi moji v Kristusu! nikdar, v nobenih, tudi v nar težavniših okolišinah življenja vam ne bo oživljajoče moči manjkalo, s katero zamorete do konca vse spolniti, kar Bog terja, de per sv. kerstu obljubljeno posestvo nebeskiga kraljestva v resnici dosežete. Bog je neskončno dober, on vas vse kliče k zveličanju; v svoji ljubezni ni nobeniga vstvaril v pogubo, temuč de spoznava njegovo ime in večno življenje ima. „On hoče, de bi vsi zveličani bili in k spoznanju resnice peršli“, pravi sv. apostel (1 Tim. 2, 4.), in vam zato tudi da potrebne gnade. Le na vas je tedej ležeče, de tudi zares kerstne obljube spolniti hočete. Ako imate, ljubi moji! resnične želje spoznati resnico in s podeljeno gnado zvesto delate, bote gotovo, kar je pred vsm potreбно, vse dni svojiga življenja čisto in nepopačeno ohranili vero, ki ste jo Bogu per sv. kerstu obljubili. To je tista vera, katero so apostelni od Kristusa prejeli, katero so pod perutami svetiga Duha po celim svetu oznanovali in pred svojim odhodom iz sveta svojim namestnikam, Rimskemu papezu in z njim zedinjenim škofam izročili. Ta vera se nikdar ne more zgubiti iz katoliške cerkve, ker Duh resnice, kteriga darove je Kristus izlil na svoje apostelne, vedno nad njo čuje ter zmot obvaruje tiste, ki jih je v varhe tega zveličavniga zaklada povišal in posvetil. Tudi mene je po nezapopadljivim sklepu svoje previdnosti izvolil, de vas vodim na nepokažene pašnike resnice in vas varujem strupenih zmot, ki dušo umore in pogube. In de vašim dusam nikoli jedi, ki v večno življenje redé, ne manjka, vam pošiljam z oblastjo, s katero sim jest poslan, fajmostre in druge duhovne pastirje, kateri vam evangeli miru in veselo sporočilo od kraljestva božjiga oznanujejo. Leté poslušajte z resničnim hrepenenjem po spoznanju resnice, njih svarivnim besedam pokorsino skazujte, „ker čujejo nad vami in bodo odgovor dajali za vaše duše, de z veseljem to store, ne zdihovaje“. (Hebr. 13, 17.) Tako tudi spolnite voljo tistiga, kateri je rekel: „Kdor vas poslušá, mene poslušá; kdor vas zaničuje, mene zaničuje, in kdor zaničuje mene, zaničuje Njega, ki me je poslal“. (Luk. 10, 16.) Od te poti se ne dajte od nikogar odverniti, naj tudi z obetanjem še tako globoke vednosti in še tako visociga razsvitljenja pride k vam. Pokorsina do du-

hovnih pastirjev naj bo jedro vsiga vašiga verniga življenja, ker je po besedah sv. pisma pokorsina boljši ko daritve. (1 Kralj. 15, 22.) Globoko v spomin in v sercé naj vam ostanejo zapisane besede sv. Filipa Nerijskega: „Noben pokorin še ni bil pogubljen, pa tudi noben nepokorin še zveličan“. Ohranite tedej pokorsino; v pokorsini bote tudi obvarovali vero, katero je milost božja iz nebeskih višav na zemljo usadila. Te vere, která vas sama tu in unkraj sveta zveličá, se toliko terdnejši oklenite, kolikor bolj vidite: de jo duh napuha zametuje. Sej ste to per sv. kerstu obljubili; ta obljuba vašá je po vsi obsegi v bukvah življenja hranjena, in Bog, kateri je svojiga Duha v vaše serca zlil, je nikdar ne bo pozabil. (D. sl.)

Dr. Alojzi Schlör.

Kratek popis njegoviga življenja in djanja.

(Dalje.)

Schlör je mende sumil, de je leto 1852 poslednje njegoviga pozemeljskiga popotvanja. Imel je navado, na prvi beli list direktoria ali cerkveniga koledarja si kak pregovor v vodilo tekočiga leta napisati. Na direktori l. 1850 je zapisal: „Jezus et Maria sint mihi duces in via“ (Jezus in Maria bodita mi vodnika na potu življenja); v koledarju l. 1851 stoji majhin križec z opisom: Mein Herz ans Kreuz, und das Kreuz in mein Herz; in pod križcam: Ave crux, spes unica (Bodi česen o križ, edino upanje!). V direktoriju lanskiga leta pa je zaznamnjano ime Jezus in A. M. (Česena Marija) — potem: Statutum est hominibus, semel mori. Die 1. Jan. 1852. Al. Schlör. (Človeku je odločeno, enkrat umreti). Pripovedoval je tudi od pregovora, ki si ga je to leto izvolil; ko mu njegov prijatelj omeni, de pa še ne bo za smert, Schlör kar omolkne ter nekaj časa v se zamisljen ostane. — In res, kmali v začetku kozoperska je jel bolehati; bolezin se ga loti in vedno močnejši prihaja, in 19. tega mesca zjutraj je še poslednje daritve sv. maše z veliko težavo opravil. Ko ga njegov prijatelj pozneje obiše, mu reče: „Sedaj je resnica, gre na smert; volja Gospoda se zgodi! Ne zanašam se kar nič na svoje zasluženje, ampak le na usmiljenje Božje“. Še tisti večer poprosi sv. potnice, ker prizadjeti se je treba, pravi, še pri polni svesti te zveličanske sredstva svete cerkve k potolaženju in polajšanju duše in telesa prejeti“. V slovensim sprevodu vsih bogoslovcev so mu jo iz škofijske cerkve prinesli. S serčno pobožnostjo in z zbranim duham je prejel sv. popotnico, in v sveto olje djan je skerbno z mašnikam navadne molitve omolil. Na koncu še prav serčno ogovori bogoslovce, ki so glasno zdihovaje poslednje besede svojiga ljubljeniga duhovniga očeta poslušali, ter jih svesto vse svoje življenje pominili bodo. Nekteri so si jih potem tudi zapisali. Razodel jim je svoje veselje, de zamore v katoliški, edino pravi cerkvi umreti, de ga je Gospod duhovna te cerkve odbral; ker duhovstvo je velika čast, lep poklic. Opo-minjal je vprične, de naj bodo dobri duhovni, ker nihče ni nesrečnejši kot slab duhovin. Desiravno bo odgovor, ki ga bom ko duhovin dati mogel, težak, ker se ne morem na nobeno dobro delo, katero sim si storjeno domišljeval, zanesti, spoznavši, de je vse le nepopolno: je vendar moja edina tolažba, de je tisti, ki bo moj Sodnik, tudi

moj Odrešenik. Priporočil se je njihovi molitvi in opominjal jih je k nasprotni ljubezni in pokoršini do predstojnikov. (K. sl.)

Mariin zaklad v odrejo dobrih kersenic na Dunaju.

„Dunajske dobrotne gospé“ so dobro preudarile in spoznale, kako težko de je zares dobriga posla dobiti, in v koliki nevarnosti so iz službe pušene kersenice, de bi v pomankanju v razbojniške jame nesramniga dušniga roparstva ne padle in se še le v bolnišnicah ali pokornišnicah kje spametovale, po tem ko so že svojo edino pravo lepoto, poštenje in dobro ime zavrgle, in velikrat tudi dobro ime svoje žlahte omadežale, — torej so te dobrotne gospé založile pribežališe in odrejše za take ženske posle, ki ravno službe nimajo. Že imajo 40 tacih kersenic v svojim prebivališu, nad katerimi 3 nune sv. Franciška čujejo. (Nar boljši misel res, tako dobrotno pribežališe s kloštram skleniti.) Vse je v nar lepšim redu. Zjutrej zgo-dej vstajajo, skupej glasno molijo, k sveti maši gredo, po tem pa vse na delo, in vsaka zverstama k vsakimu delu pride, de se vse vsih del po moči izučé. Nune varhinje so ob enim njih učence; uče se tudi kersanskiga nauka dvakrat v tednu, 3krat pa branja, pisanja in številstva. Sprejemajo jih zastonj, in zamorejo tudi izstopiti, kadar hočejo.

Ogled po Slovenskim.

Cerkveno slovstvo na Goriskim.

Iz Gorice 24. pros. T. — Spisatelj, ki nam jo ravno preteklo leto Fleury-eva sveto povestnica iz laškiga poslovenil, ki je lično tiskana pri gosp. Jan. Paternolli-tu tukej v Gorici na svitlo priša, je tudi že drugo knjižico dogotovil, z naslovom: Povestnica nove zaveze, ki je te dni pri ravno tistim tiskarju na svetlo dana, in velja 30 kraje. Obe knjižici nam podajate v kratkim nepretergano versto naj imenitniših zgodb iz svetiga pisma od vstvarjenja sveta do slavne zmage kersanstva čez poganstvo, to je do perve polovice čertertiga stoletja po Kristusovim rojstvu. Knjižici ste tako sestavljene, de se ljubi mladini kej prilježete, za katero je bil omenjeni sloveči Fleury mnogo tudi drugih enakih spisov napravil. Torej mislim, de mi ni treba, na dalej od nju govoriti. Blagovoljni bravec teh verstic naj si ju omisli, in bo sam čez nju soditi zamogel.

Druga novica, ki jo Vam naznanim, je, de se sadaj zopet nova slovenska knjiga pri g. Paternolli-tu v Gorici tiska, prvi dve poli ste tudi že gotovi. Ta knjiga je: „Pridige in drugi slovenski spisi, ki jih je po svoji smerti zapustil Jožef Stibil, Ločniški dekan, katerim je predstavljen kratek životopis ranjkiga. Gotovo bo to oznanilo vsim gospodam všeč, kteri so ranjkiga (umerl je mesca listopada 1848) poznali, ker bodo v teh bukvah dobili majhen spomin tega slovečiga duhovnika; pa tudi drugi duhovniki, ki ga niso poznali, bodo gotovo radi prebirali slovenske spise tega v resnici verliga moža, kar se jih je po njegovi smerti najti zamoglo, in ki so v tej knjigi zbrani. Kadar bo dotiskana, Vam bom že, ako mi Bog zdravje da, začasa oznanil, de pri-tavim, kar bo še treba.

In ker Vam še od slovenskih bukev in sestavkov

govorim, Vam moram še nekaj povedati. Prelepe laške bukve „la sapienza del Cristiano“, ki so 1851 v Milanu že petnajstič bile tiskane, je že lani blag duhoven naše škofije poslovenovati začel, kakor mi je bil sam povedal; od tistiga časa nisim več z njim v tej zadevi govoril, zatorej ne vem, ali je to delo že dognal ali ne; zaupam pa, de ga bomo že v svojim casu dobili. To bo delo, ki bo, jaz sim si tega svest, vsakimu pravimu Slovencu silno dopadlo, kterimu je kejj mar za izveličanje duše; zatorej nam je le želeti, de bi ga le kmalo dobili.

Iz vsegu tega lahko spoznate, kako se pri nas tukej posebno med duhovni blaga želja razodeva, se v mili slovenšini vedno bolj omikati. Pač res, de nam tukej vsakrat slovenska beseda ravno tako gladko ne teče, kakor bi bilo želeti, in de se nam ložej primeri, kakor Vam tamkej, de tudi cele izreke in stavke kakšenkrat malo po ptuje zavijemo, kar bi čist Slovenec večkrat lepši in gladkejši povedati znal: ali kdor vé, de se pri nas v Gorici do teh poslednjih let slovenski jezik v šolah nikoli učil ni, in de, kdor se je hotel v njem kejj omikati, je bil sam sebi prepušen, in je mogel torej težavno pot samouka hoditi; kdor vé in pozna vso okolišino, v kterih žive naši Goriski Slovenci, ki morajo navadno po štiri jezike znati in saj za silo tudi govoriti, namreč slovenskiga, furlanskiga, laškiga in nemškiga razun družih jezikov, ki se v šolah učé; de torej v takih neugodnih okolišinah čistost njih materinskiga jezika nekejj terpeti in zgubiti mora, kdor, pravim jaz, vse to dobro premisli in prevdari, ne bo naših slovenskih spisov, ki včasih beli svet zagledajo, tako neusmiljeno oistro sodil, in na tako drobno sito stavil, kakor bi morde sicer po pravici storiti zamogel. Kdor naše slovenske knjige pretresuje, ako je pravičen sodnik, bo na vse to, kar smo ravno rekli, potrebni ozir imel. (K. sl.)

Iz Ljubljane. Gosp. Dr. Gregor Tušar, gimnazialni učenik v Ljubljani, je v zgornji gimnazi v Požunu (Presburgu) prestavljen. Gosp. Leon Venčina, doktorand na Dunaju, pride v Ljubljano za učenika cerkvenih zgodb in pravic, in gosp. Jožef Klemenčič, kaplan v Zatičini, za družiga kateheta v normalnih šolah.

Razgled po kersanskim svetu.

Iz Jeruzalema se piše, de je turška vlada ukaz dala, ki v zadevah svete dežele vse to vničuje, kar je bilo ravno pred francoskimu poslancu obljubljeno. Francoska vlada se je zoper to nezvestobo uperla in je obljubo dosegla, de se ukaz ne bo v Jeruzalemu razglasil; in vender ga je 28. kozoperska Jeruzalemski poglavar oznanil. — Kako so bo to izteklo, sam Bog vé.

Iz Amerike. Anglikanski popotnik Sullivan tole strašno pergodbo perpoveduje: Neki go-podar je v Kentuki sužnja, prav uoetniga kovača, za 2000 gld. prodal. Obetali so sužnju, de bo tudi njegova žena z njim šla. Ali drugi dan ni bilo žene njegove per prodanih sužnjih, ki so jih zvezali in dalje pejjali. Kovač noviga gospodarja po svoji ženi popraša. On se mu pa posmeja in pravi, de njegeve žene ne bo tudi seboj vlačil. Okanjni sužnj pa kar s prosto levico za bližnjo sekiro prime, si z enim mahljem desnico odscka, kervavi ostanek kviško vzdigne ter zakriči: „Zdaj pa le glejte, za koliko me bote mogli prodati“. Prosili so gospodarja, de naj sužnja nazaj da; ali odgovoril je, de bo sužnja dobro redil, prav dolgo s težkim delam za njegovo levico terpinčiti ga. — Kdaj bo vender konce te človeške nečlovečnosti?